

Rapportage monitor economische betekenis toerisme en recreatie gemeente Velsen 2016

Februari 2018

In opdracht van

GEMEENTE VELSEN

LEISURE CONSULTANTS

Zandvoort

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1.	Aanleiding	3
1.2.	Vraagstelling	3
1.3.	Aanpak en werkzaamheden	3
1.4.	Opbouw rapportage	4
2.	VERBLIJFSRECREATIE IN GEMEENTE VELSEN	5
2.1.	Inleiding	5
2.2.	Omvang en ontwikkeling verblijfstoeristisch aanbod	5
2.3.	Verblijfstoeristische vraag	6
2.4.	Herkomst verblijfgasten, bezoekmotieven en verbeterpunten	7
3.	DAGRECREATIE IN GEMEENTE VELSEN	9
3.1.	Inleiding	9
3.2.	Omvang en ontwikkeling dagrecreatief aanbod	9
3.3.	Dagrecreatieve vraag	10
3.4.	Herkomst, bezoekmotieven en verbeteringen	12
4.	ECONOMISCHE BETEKENIS EN ONTWIKKELING	14
4.1.	Inleiding	14
4.2.	Economische betekenis per categorie	14
4.3.	Economische betekenis per sector	15
4.4.	Ontwikkeling totale economische betekenis 2010 - 2016	16
5.	CONCLUSIES	18
6.	BIJLAGEN	19
6.1.	Aanbieders toeristisch-recreatieve sector	19
6.2.	Werkwijze impactraming	21

1 Inleiding

1.1. Aanleiding

Gemeente Velsen laat met regelmaat onderzoeken wat de economische betekenis is van de toeristische sector. Op die manier heeft zij inzicht in de ontwikkelingen van de sector. Al drie keer eerder heeft ZKA dit voor de gemeente onderzocht. Dit was in 2003, 2007 en 2011, toen als onderdeel van een monitor voor de hele regio (IJmond). Ook nu weer heeft de gemeente aan ZKA gevraagd om de economische waarde van toerisme en recreatie in Gemeente Velsen te bepalen. Daarbij wil de gemeente graag ook een vergelijking maken met de economische betekenis van toerisme en recreatie in 2010. De ontwikkelingen van de economische betekenis van 2010 en 2016 worden in deze rapportage met elkaar vergeleken.

1.2. Vraagstelling

Het doel van het onderzoek is inzicht geven in het vrijetijdsaanbod, het gebruik hiervan en de economische betekenis van de vrijetijdssector in Gemeente Velsen in het jaar 2016. Om tot dit inzicht te komen, worden de volgende vragen beantwoord:

- Wat is de omvang (aantal aanbieders, slaappleaatsen etc.) en structuur van het vrijetijdsaanbod?
- Hoeveel overnachtingen en dagrecreatieve bezoeken hebben er in 2016 plaats gevonden?
- Wat is de economische betekenis van de vrijetijdssector (en haar deelsectoren), uitgedrukt in bestedingen en werkgelegenheid?

1.3. Aanpak en werkzaamheden

Voor het onderzoek zijn de volgende stappen doorlopen:

- Operationalisering/Afbakening onderzoek: er is een afbakening gemaakt van de categorieën toeristische accommodaties en dagtoeristisch aanbod die onderdeel uitmaken van het onderzoek. Bijlage 1 bevat een overzicht van de betreffende categorieën;
- Inventarisatie aanbod: het huidige toeristisch-recreatieve aanbod is geïnventariseerd, wat betreft aantallen bedrijven, niveaus, capaciteiten et cetera. Vanwege een onderzoek dat ZKA uitvoert in opdracht van de Metropool Regio Amsterdam (MRA) was ZKA reeds op de hoogte van het huidige verblijfstoeristische aanbod. Het gehele toeristische aanbod is voorafgaand aan het onderzoek geactualiseerd door Gemeente Velsen;
- Enquête-mail aan toeristische aanbieders: de gemeente heeft door middel van een brief het onderzoek aangekondigd onder aanbieders in de toeristisch-recreatieve sector. ZKA heeft de aanbieders via een e-mail een link verstuurd naar een online vragenlijst, waarin onder andere wordt gevraagd naar het aantal overnachtingen, het aantal bezoekers, de gehanteerde prijsniveaus, en de herkomst van bezoekers. Het deel van de aanbieders dat niet online heeft meegewerkt is vervolgens telefonisch benaderd. De gemeente heeft daarnaast aangegeven hoeveel bezoekers de evenementen in 2016 hebben ontvangen. Verder zijn om bezoek aan twee gebieden in kaart te brengen, Recreatiegebied Spaarnwoude en Nationaal Park Zuid-Kennemerland, telefonisch en/of per e-mail benaderd met een aantal vragen. Dat geldt ook voor de strandverenigingen.

De streefrespons voor dit onderzoek was 40-45% per categorie. Uiteindelijk is deze respons in iedere categorie behaald. De totale respons onder alle dagrecreatieve aanbieders is 53%, en onder alle verblijfsaanbieders 55%. In totaal is dit een respons van 54%.

- Deskresearch: bezoek aan Gemeente Velsen voor de categorie strandbezoek is vastgesteld aan de hand van deskresearch. De omvang van het strand is gerelateerd aan regionale cijfers op basis van het Continu Vrijetijdsonderzoek 2015 van NBTC-NIPO. Hoewel dit onderzoek is gebaseerd op het jaar 2015, mag aangenomen worden dat het bezoekcijfer in 2016 niet of nauwelijks afwijkt;
- Dataverwerking en analyse en interpretatie van de resultaten: in deze stap zijn de enquêtes verwerkt. De resultaten van de enquêtes zijn vergeleken met de eerdere monitor die ZKA voor de regio IJmond uitvoerde over het jaar 2010. Op basis van de enquêteresultaten is de vraag per categorie geraamd. In combinatie met bestedingsprofielen, deels vastgesteld op basis van de antwoorden in de enquête en deels op basis van deskresearch, is daarna de economische betekenis van toerisme en recreatie in Gemeente Velsen geraamd;
- Rapportage resultaten: ten slotte zijn alle onderzoeksresultaten in deze rapportage weergegeven.

1.4. Opbouw rapportage

De rapportage is als volgt opgebouwd:

- In Hoofdstuk 2 is aandacht voor verblijfsrecreatie in Gemeente Velsen. Achtereenvolgens komen het aanbod en de ontwikkeling hierin (2.2.), de vraag(ontwikkeling) (2.3.), en de herkomst en bezoekmotieven van de gast en verbeterpunten (2.4.) aan bod;
- Hoofdstuk 3 beschouwt de ontwikkelingen in de dagrecreatie in Gemeente Velsen. Wederom is achtereenvolgens aandacht voor het aanbod (3.2.), de vraag (3.3.), en de herkomst en bezoekmotieven van de gast en verbeterpunten (3.4.);
- In Hoofdstuk 4 bespreken wij de economische betekenis van de toeristisch-recreatieve sector, uitgesplitst in bestedingen en werkgelegenheid. Er wordt gekeken naar de betekenis per categorie (4.2.) en per sector (4.3.). In paragraaf 4.4. komt de ontwikkeling tussen 2010 en 2016 aan bod.

2. VERBLIJFSRECREATIE IN GEMEENTE VELSEN

2.1. Inleiding

In dit hoofdstuk is aandacht voor de omvang en de ontwikkeling van de verblijfsrecreatie in Gemeente Velsen. Allereerst komt het aanbod (2.2.) aan bod, daarna volgt de vraag (gemeten in persoonovernachtingen en/of bezettingsgraad) (2.3.). Informatie over o.a. de herkomst en bezoekmotieven is onderdeel van paragraaf 2.4.

2.2. Omvang en ontwikkeling verblijfstoeristisch aanbod

Het verblijfsrecreatief aanbod in Gemeente Velsen is in de volgende categorieën ingedeeld:

- Hotels standaard en middenklasse/luxe;
- Bed and breakfasts;
- Campings;
- Chalet-/Vakantiewoningparken;
- Jachthavens;
- Strandhuisjes.

Tabel 2.1. toont het verblijfsrecreatief aanbod in de gemeente, zowel in aantallen aanbieders als eenheden. Gemeente Velsen beschikt over 31 aanbieders. De meeste aanbieders zijn actief als hotel (13) of als B&B (10). Van de dertien hotels behoren zeven hotels tot het middenklasse- of luxesegment, de overige zes behoren tot het standaard segment. De gemeente beschikt daarbij over een diverse mix aan hotels, zoals een aantal (grote) ketenhotels, maar ook een aantal familiehotels en unieke kleinschalige hotels. Bijlage 1 bevat een overzicht van alle bedrijven die in het onderzoek zijn meegenomen.

Tabel 2.1. Aanbod verblijfstoerisme Gemeente Velsen

Categorie	Aantal aanbieders	Aantal eenheden
Hotels (standaard en middenklasse/luxe)	13	465 kamers
Bed & Breakfasts	10	21 kamers
Campings	3	
- Seizoenplaatsen		187 plaatsen
- Toeristische plaatsen		218 plaatsen
Chalet-/Vakantiewoningparken	2	175 eenheden
Jachthavens	2	910 ligplaatsen
Strandhuisjes	3	513 strandhuisjes
Totaal	31	

Uit bovenstaande tabel wordt ook duidelijk dat Gemeente Velsen beschikt over relatief omvangrijke campings en jachthavens. Ook worden tijdens de zomer strandhuisjes op het strand geplaatst. Drie strandverenigingen zijn actief in Gemeente Velsen. De omvang van de B&B-sector is ondanks het hoge aantal aanbieders beperkt.

Tussen 2010 en 2016 is er sprake geweest van verschillende ontwikkelingen in Gemeente Velsen, met name in de hotelsector. Zo opende Hotel Rauw aan de Kade (eind 2015) en breidde het Bastion

Hotel Haarlem-Velsen sterk uit, van 40 naar 87 kamers (medio 2011). Ook openen verschillende bed and breakfasts in de afgelopen jaren hun deuren. Verder is het aanbod op Droompark Buitenhuizen veranderd. Ten opzichte van 2010 zijn er ruim 100 chalets meer, en nam het aantal toeristische plaatsen (-45 plaatsen) en seizoenplaatsen (-26 plaatsen) af. Het aanbod aan ligplaatsen in jachthavens is constant gebleven in de afgelopen jaren.

2.3. Verblijfstoeristische vraag

Ruim 320.000 overnachtingen in Gemeente Velsen

Op basis van de enquêteresultaten is het aantal persoonsovernachtingen en/of de bezettingsgraad geraamd. Tabel 2.2. geeft een overzicht van het aantal overnachtingen, per verblijfcategorie^{1 2}. Uit de tabel kan worden afgelezen dat het totale aantal overnachtingen (exclusief vaste plaatsen, zoals op campings, in jachthavens en bij strandhuisjes) ruim 320.000 bedraagt. Daarmee steeg de vraag ten opzichte van 2010 met 64% (gemiddeld 9% per jaar)³.

Tabel 2.2. Vraag verblijfstoerisme gemeente Velsen

Categorie	2010	2016	% verandering	% groei per jaar	Aandeel in 2016
Hotels (standaard en middenklasse/luxe)	121.208	178.700	47%	7%	56%
Bed & Breakfasts	2.442	3.100	27%	4%	1%
Toeristisch kamperen/Chalets/Jachthavens	71.869	139.500	94%	12%	43%
Totaal	195.519	321.300	64%	9%	100%

Met ruim 55% van het totale aantal overnachtingen is de hotelsector het meest omvangrijk in Gemeente Velsen. Het aantal overnachtingen in deze sector is bovendien fors gegroeid. Dit heeft te maken met een tweetal factoren:

- **Uitbreiding van het aanbod:** het aanbod in Gemeente Velsen is, zoals eerder gemeld, tussen 2010 en 2016 fors toegenomen. Het aantal hotelkamers nam met ongeveer 15% toe (59 kamers). Deels is dus sprake van een volume-effect;
- **Hogere bezettingsgraden:** het jaar 2010 werd gekenmerkt door de economische crisis. De sector die hiervan normaliter de grootste hinder ondervindt is de hotelsector. Een aantal bedrijven gaf destijds aan last te hebben van de teruglopende economie. De kamerbezettingsgraad, de mate waarin op jaarbasis een kamer bezet is, was destijds ruim 61%. De prestaties van de hotelsector in Gemeente Velsen waren daarmee minder sterk dan

¹ Vanwege vertrouwelijkheid van bedrijfsinformatie zijn de categorieën jachthavens, toeristisch kamperen en chalets samengevoegd. Het aantal bedrijven per categorie dient namelijk minimaal drie te zijn. De passantenovernachtingen in jachthavens zijn om die reden opgeteld bij de toeristische overnachtingen van de kampeersector (op toeristische plaatsen en in verhuuraccommodaties). Er zijn in de gemeente Velsen namelijk minder dan drie jachthavens en minder dan drie aanbieders van verhuuraccommodaties/chalets.

² In 2010 werden de hotel- en B&B-sector anders geclassificeerd. Pensions, B&B's, en hotels die over één of twee sterren beschikten werden tot de categorie hotels standaard gerekend, hotels met drie sterren of meer tot de hotels middenklasse/luxe. Omdat de verplichting om het hotel te classificeren tegenwoordig niet meer geldt is ervoor gekozen alle hotels in één categorie te plaatsen, en bed and breakfasts, diedoorgaans een sterk lagere bezetting realiseren, als aparte categorie op te nemen. In 2010 werden de chalets van Droompark Buitenhuizen bij vakantiewoningen geplaatst, nu zijn deze als verhuuraccommodatie (bij campings) meegerekend. Aan het bestedingsprofiel verandert echter niets.

³ Wegens voortschrijdend inzicht is een aantal aanpassingen in de raming van 2010 gemaakt, met name in de hotelsector. Het verschil in overnachtingen heeft echter een beperkte invloed op de totale economische betekenis.

in Noord-Holland (exclusief Amsterdam), waar een bezettingsgraad van 64% werd behaald in 2010. In 2016 was de bezettingsgraad van hotels in Gemeente Velsen sterk hoger, namelijk 74%. Deze is daarmee hoger dan de bezetting in de provincie Noord-Holland exclusief Amsterdam (71%)⁴.

Ook de combinatie van toeristisch kamperen, chalets en jachthavens realiseerde een forse groei. Ook hier was sprake van een tweetal verklaringen voor het gestegen aantal overnachtingen, te weten meer aanbod en een hogere bezetting per plaats of accommodatie. De kleinste sector in de gemeente, bed & breakfasts, liet ook een hoge groei optekenen, van 27% in totaal of (gemiddeld) 4% per jaar.

Bezettingsgraad vaste plaatsen licht gedaald

De bezettingsgraad van vaste plaatsen (jaar- en seizoenplaatsen op campings, vaste ligplaatsen in jachthavens, strandhuisjes) is geen onderdeel van Tabel 2.2., maar dient ook in beschouwing te worden genomen om een goed beeld te krijgen van de toeristische sector. De bezettingsgraad van vaste plaatsen bedroeg in 2016 circa 75%. Daarmee is de bezettingsgraad net lager dan in 2010, toen er meer vaste plaatsen op campings waren (die ook iets beter bezet waren). De meeste bedrijven behalen een bezetting van de vaste plaatsen dicht bij 100%. Een aantal lagere bezettingsgraden op vaste plaatsen speelt dus een grote rol in het lagere gemiddelde.

2.4. Herkomst verblijfgasten, bezoekmotieven en verbeterpunten

Herkomst gasten gemeente Velsen sterk vergelijkbaar met resultaten regio IJmond uit 2010

Ondernemers in de verblijfstoeristische sector hebben inzicht gegeven in waar hun gasten vandaan komen. Uit de analyse blijkt het volgende:

- 29% van de persoonsovernachtingen zijn van buitenlandse gasten. De verschillen met de vorige editie zijn klein, toen bedroeg het percentage voor de regio IJmond nog 28%. Tussen typen verblijfsaccommodaties bestaan echter grote verschillen. Met name de hotelsector en bed and breakfasts/pensions trekken veel buitenlandse gasten. In de jachthavens van Gemeente Velsen zijn buitenlandse gasten nagenoeg afwezig;
- Circa 23% van de verblijfgasten komt uit de eigen provincie (in 2010: 25%), met ongeveer een gelijke verdeling tussen gasten uit de regio IJmond en overige delen van Noord-Holland. Met name de jachthavens in Gemeente Velsen trekken veel regionale gasten. Ook op campings en in strandhuisjes zijn regionale gasten traditioneel goed vertegenwoordigd;
- Bijna 50% van de overnachtingen zijn van verblijfgasten uit andere provincies van Nederland (buiten Noord-Holland). De meeste gasten uit deze provincies komen terecht in de hotelsector, met 55% van de persoonsovernachtingen in dit type verblijfsaccommodatie.

⁴ Bron: Statistiek Logiesaccommodaties (CBS)

Al met al zijn de percentages van Gemeente Velsen goed vergelijkbaar met andere regio's in Nederland. Doorgaans komt 75-80% van de persoonsovernachtingen van gasten woonachtig buiten de eigen provincie, en daar is hier ook sprake van.

Bezoekmotieven onveranderd: strand en bezoek aan een stad meest belangrijke redenen

Ondernemers hebben inzicht gegeven in de motieven waarmee hun gasten een verblijf bij hun bedrijf boeken. Uiteraard kunnen de bezoekmotieven verschillen. Zo'n 75% van de ondernemers gaf aan dat strandbezoek een belangrijk motief voor haar gasten is. Daarmee is dit het meest belangrijke bezoekmotief in Gemeente Velsen. Ongeveer 67% van de ondernemers antwoordde dat een bezoek aan een stad (bijv. Amsterdam of Haarlem) de reden van verblijf was. Wandelen en fietsen zijn de volgende twee motieven die worden genoemd (door respectievelijk 33% en 41% van de ondernemers). Samen zijn deze motieven dus net zo belangrijk als strandbezoek.

Helft van de ondernemers vindt dat Gemeente Velsen op de goede weg is

Ondernemers zijn ook in de gelegenheid gesteld hun visie te geven over verbeterpunten om Gemeente Velsen aantrekkelijker te maken als toeristisch-recreatieve bestemming.

Ongeveer de helft van de ondernemers geeft aan weinig verbeterpunten te zien. De andere helft van de ondernemers komt met verbeterpunten. Eén van de vaakst genoemde punten is de hoeveelheid horecagelegenheden in de gemeente. Verblijfgasten hebben naar het idee van de ondernemers te weinig mogelijkheden om in de binnenstad uit eten te gaan, of een café te bezoeken. Ook de bereikbaarheid/ bewegwijzering en dagrecreatieve slechtweervoorzieningen worden door de ondernemers aangehaald als ontwikkelpunten (meer behoefte aan dagrecreatieve slechtweervoorzieningen).

3. DAGRECREATIE IN GEMEENTE VELSEN

3.1. Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op het dagrecreatieve aanbod in Gemeente Velsen. We geven allereerst een overzicht van het huidige aanbod en vergelijken dit met de situatie uit 2010 (de vorige meting). Vervolgens geven we aan welke bezoekersaantallen er in 2016 waren voor de verschillende categorieën (attracties/ bezienswaardigheden/ rondritten en -vaarten; musea; sportieve leisure incl. kleine watersport). Ook benoemen we het bezoek aan natuurgerichte buitenrecreatie, het strandbezoek en de evenementen die in 2016 in Gemeente Velsen zijn gehouden. Als aanbod en vraag besproken zijn, geven we in paragraaf 3.3 inzicht in de herkomst van de dagrecreanten, hun belangrijkste bezoekmotieven en verbeteringen en kansen voor Gemeente Velsen op het gebied van dagrecreatie.

3.2. Omvang en ontwikkeling dagrecreatief aanbod

Gemeente Velsen telt in totaal 23 aanbieders voor dagrecreatieve doeleinden. In bijlage 1 zijn de namen van deze aanbieders vermeld. Deze zijn als volgt verdeeld over de verschillende categorieën:

Tabel 3.1. Aanbod dagrecreatie Gemeente Velsen

Categorie	Aantal aanbieders
Attracties en bezienswaardigheden	7
Rondvaarten/-ritten	2
Musea	3
Sportieve leisure (incl. kleine watersport)	10
Golfbaan	1
Totaal	23

Deze indeling wijkt in beperkte mate af van de indeling die we in 2010 hanteerden, maar sluit beter aan bij de verdeling die we in andere onderzoeken hanteerden. Gevolgen voor de bepaling van de economische betekenis heeft de nieuwe indeling niet.

Om de anonimiteit van de bedrijven te waarborgen (we vermelden een categorie alleen separaat als er sprake is van tenminste drie bedrijven per categorie) zijn in de beschrijving van de omvang van de vraag de categorieën 'attracties en bezienswaardigheden' en 'rondvaarten/-ritten' samengenomen. Golfbaan Spaarnwoude is bij de vraaggegevens inbegrepen bij de categorie 'sportieve leisure'. Naast deze 23 aanbieders zijn er nog verschillende andere mogelijkheden voor dagrecreatie in Velsen die meegenomen zijn in dit onderzoek:

Tabel 3.2. Overig aanbod dagrecreatie Gemeente Velsen

Categorie	Aantal
Evenementen	10
Natuurgerichte buitenrecreatie	2
Strandpaviljoens	9
Totaal	21

Eén van de meest belangrijke dagtoeristische categorieën in Gemeente Velsen is de categorie evenementen. Jaarlijks worden in Recreatiegebied Spaarnwoude verschillende grootschalige evenementen georganiseerd, zoals Dance Valley, Dutch Valley en Latin Village. De gemeente beschikt ook over een aantal gratis evenementen en aan sport gerelateerde evenementen⁵.

Voor de natuurgerichte buitenrecreatie zijn bezoekaantallen meegenomen van de gebieden Nationaal Park Zuid-Kennemerland (inclusief Kennemerduinen, Duin- en Kruidberg en Heereduinen) en Recreatiegebied Spaarnwoude (beperkt tot de drie deelgebieden Oosterbroek, Buitenhuizen en Westbroekplas)⁶. De andere deelgebieden van Recreatiegebied Spaarnwoude liggen niet in Gemeente Velsen)⁷.

Tot slot beschikt de gemeente over zeven strandpaviljoens. Een deel van de bestedingen van de strandbezoekers komt hier terecht.

Ontwikkeling aanbod 2010 – 2016

Per saldo is het aantal aanbieders in de afgelopen jaren nagenoeg gelijk gebleven. Er zijn in totaal vier nieuwe aanbieders ten opzichte van 2010: Hightide Surf & Food, Seaside sports en Outstanding Events. Op Buitenplaats Beeckestijn was het landgoed vanaf 2011 weer open (na een verbouwing in 2010), waardoor het landgoed in de meting van 2010 ontbrak.

Vergeleken met 2010 zijn vier aanbieders in Gemeente Velsen (tijdelijk/deels) gestopt met de bedrijfsvoering⁸:

- Korenmolen De Zandhaas is gestopt met bezoek (er is nog wel een winkel);
- Kiteparadijs 't Coraaltje (sportwinkel), Bizon Outdoor & Events en Hotzone Events zijn niet meer actief in Gemeente Velsen.

3.3. Dagrecreatieve vraag

Circa 4,8 miljoen dagrecreatieve bezoekers

Op basis van de enquêteresultaten is het aantal bezoeken aan dagrecreatieve aanbieders bepaald. In totaal heeft Gemeente Velsen circa 4,8 miljoen bezoekers ontvangen in het kader van dagrecreatie. Tabel 4.3. geeft het aantal dagbezoeken per categorie weer.

⁵ Als ondergrens voor evenementen is 5.000 bezoekers gehanteerd. In de editie van 2010 waren enkele kleine evenementen met minder bezoekers meegenomen, hiervoor is in de huidige editie gecorrigeerd.

⁶ De andere deelgebieden van Recreatiegebied Spaarnwoude behoren niet tot de gemeente Velsen. Bezoek aan deze gebieden is om deze reden buiten beschouwing gebleven. Ook bezoeken aan evenementen in het park, en gasten van Fletcher Hotel Spaarnwoude, Droombark Buitenhuizen en Golfbaan Spaarnwoude zijn buiten beschouwing gebleven, om dubbelstellingen te voorkomen.

⁷ Ook Park Velserbeek is buiten beschouwing gebleven, omdat geen bezoekaantallen bekend zijn. Hoewel het park beschikt over talloze recreatiemogelijkheden is het bovendien meer een stadspark en in mindere mate een toeristische voorziening.

⁸ Dagrecreatief bezoek aan de Informatieboerderij in Recreatiegebied Spaarnwoude is inbegrepen in het aantal bezoeken bij natuurgebonden buitenrecreatie.

Tabel 3.3. Vraag dagrecreatie gemeente Velsen

Categorie	2010	2016	% verandering	% jaarlijkse groei	Aandeel in 2016
Attracties, bezienswaardigheden en rondvaarten/-ritten	71.200	74.100	4%	1%	2%
Musea	18.300	24.100	20%	3%	1%
Sportieve leisure incl. golf	727.000	543.600	-/-25%	-/-5%	11%
Evenementen	242.500	195.900	-/-19%	-/-3%	4%
Natuurgerichte buitenrecreatie	3.022.000	2.567.000	-/-15%	-/-3%	53%
Strandbezoek	1.219.000	1.402.000	15%	2%	29%
Totaal	5.300.000	4.806.700	-/-9%	-/-2%	100%

Vergelijking met 2010: daling door sportieve leisure en buitenrecreatie, meer strandbezoek

In 2010 vonden er circa 5,3 miljoen dagbezoeken plaats in Gemeente Velsen. Ten opzichte van de huidige 4,8 miljoen is dat een daling met circa 9%. De afname wordt met name veroorzaakt door minder bezoekers aan sportieve leisure en natuurgerichte buitenrecreatie. Natuurgebonden recreatie en strandbezoek blijven de meest belangrijke bezoekcategorieën in Gemeente Velsen, waarbij met name het aantal strandbezoeken in omvang toenam.

Attracties en bezienswaardigheden incl. rondvaarten/-ritten: gestage groei

In 2016 zijn er ongeveer 74.100 bezoeken aan attracties en bezienswaardigheden geweest in Gemeente Velsen. Het aantal bezoeken is sinds 2010 met circa 4% gestegen. De jaarlijkse groei bedraagt gemiddeld zo'n 1%; de totale omvang van deze categorie groeit dus gestaag.

Musea: flinke stijging

De musea hebben zo'n 24.100 bezoeken gehad. Dat is een behoorlijke stijging van circa 20%.

Sportieve leisure incl. golfbaan: sterke daling

Er is veel te doen op het gebied van sportieve leisure in Gemeente Velsen. In totaal trekt deze categorie zo'n 543.600 bezoeken. Snowplanet en Golfbaan Spaarnwoude zorgen samen voor een groot aandeel in deze bezoeken. Het aantal bezoeken is fors gedaald (met 180.000 bezoeken), een daling van 25%.

Evenementen: daling door minder grote evenementen in 2016 dan in 2010

In 2016 hebben diverse evenementen in Gemeente Velsen plaatsgevonden. In totaal waren er 10 evenementen⁹ die meer dan 5.000 bezoekers hebben getrokken. Samen waren zij goed voor ongeveer 195.900 bezoeken. In 2010 trokken de evenementen nog 242.500 bezoeken. De daling (-/-19%) vond met name plaats omdat enkele grotere evenementen in het jaar 2016 niet in Gemeente Velsen hebben plaatsgevonden, namelijk het Havenfestival, HISWA te Water en PreSail (PreSail is vijfjaarlijks en vond wel plaats in 2010 en 2015, het Havenfestival vrijwel ieder jaar maar niet in 2016). Hiervoor kwam een aantal andere evenementen terug, die in totaliteit niet dezelfde bezoekomvang hadden. Omdat sommige evenementen niet elk jaar plaats vinden is er in Gemeente Velsen sprake van een fluctuatie in het aantal bezoeken.

⁹ Dit is inclusief de Sinterklaasintocht, Koningsdag, de Kermis, de Pinksterjaarmarkt, en het Zomerfestival. In 2010 waren hiervan geen gegevens bekend.

Natuurgerichte buitenrecreatie: forse daling

Het bezoek aan Nationaal Park Zuid-Kennemerland en Recreatiegebied Spaarnwoude wordt vastgesteld aan de hand van publieke cijfers, gecorrigeerd voor dubbeltellingen (bijvoorbeeld de bezoekers aan de Golfbaan Spaarnwoude). Dit aantal bezoeken was in 2016 circa 2,6 miljoen. Het (gecorrigeerde) cijfer over 2010 was circa 3,0 miljoen bezoeken¹⁰. Het aantal bezoeken is dus met 400.000 gedaald (met name door een sterk lager bezoekaantal voor het gebied Westbroekplas), een daling van 15%.

Nationaal Park Zuid-Kennemerland krijgt veel herhalingsbezoeken, mensen die meerdere keren per jaar een bezoek afleggen. Veel uitgeoefende activiteiten in het Nationaal Park zijn hardlopen, wandelen, fietsen met het gezin, of de hond uitlaten. Veel bezoeken aan het Nationaal Park zijn afkomstig van inwoners uit de regio.

Strandbezoek/strandpaviljoens: goede stijging

Er zijn zeven strandpaviljoens. Het bezoek aan deze paviljoens en andere strandbezoeken (buiten de paviljoens om) bedraagt ongeveer 1,4 miljoen, een stijging van 15% ten opzichte van 2010. Hiermee neemt Gemeente Velsen een bescheiden positie in Noord-Holland in.

3.4. Herkomst, bezoekmotieven en verbeteringen

Voor een aantal categorieën is het mogelijk de herkomst van bezoekers, de bezoekmotieven en verbeteringen aan te geven. Het gaat dan om: attracties/bezienswaardigheden, musea, sportieve leisure en de strandpaviljoens. Aan de ondernemers is gevraagd waar hun bezoekers vandaan komen, waarom ze komen en welke verbeteringen er naar hun idee mogelijk zijn om het de recreanten (nog) meer naar de zin te maken, danwel meer recreanten aan te trekken.

Herkomst bezoekers: regio IJmond

De dagrecreanten die naar Gemeente Velsen komen, komen met name uit de regio IJmond. Voor de attracties en musea is dit percentage maar liefst 75%. Voor de aanbieders van sportieve leisure ligt dit wat lager, op 60%. Zij trekken meer bezoekers uit Noord-Holland en de rest van Nederland. Vanuit het buitenland zijn er maar weinig dagrecreanten die naar Velsen komen. Met name de strandpaviljoens trekken nog wel enkele buitenlandse gasten (ongeveer 8% van hun gasten).

Bezoekmotieven: strand en natuur

De belangrijkste bezoekmotieven van dagrecreanten zijn het strand en de zee, de natuur, de watersport en overige sportieve recreatie. Dit zien we bij de verblijfsrecreanten ook terug als belangrijkste motieven. En dit waren ook in 2010 de meest genoemde redenen om Gemeente Velsen, danwel de regio IJmond te bezoeken.

De ondernemers gebruiken mond-tot-mond reclame, hun eigen website en advertenties om hun onderneming te promoten onder de recreanten.

Verbeteringen en kansen: betere bereikbaarheid, bewegwijzering

De verbeterpunten in Gemeente Velsen op het gebied van dagrecreatie zitten vooral in de thema's: bereikbaarheid (ook met OV) incl. parkeerbeleid, bewegwijzering (duidelijk maken wat er te doen is)

¹⁰ Op basis van gegevens van Natuurmonumenten en PWN.

en een gezellig centrum. Ondernemers geven aan dat de huidige recreanten dit missen en dat daar dus de verbeterpunten liggen voor de gemeente.

De grootste kansen die men dan ook ziet voor de gemeente zijn de ontwikkeling van beter OV met wellicht ook vervoer over water. Maar ook betere publiciteit, zodat men beter weet wat er allemaal te doen is. Tot slot ziet men kansen in betere samenwerking: betere samenwerking tussen ondernemers en samenwerking tussen ondernemers en gemeente.

4. ECONOMISCHE BETEKENIS EN ONTWIKKELING

4.1. Inleiding

Dit hoofdstuk gaat in op de economische betekenis van recreatie en toerisme in Gemeente Velsen. In paragraaf 4.2. is de totale economische betekenis van dag- en verblijfstoerisme (per categorie) besproken. Paragraaf 4.3. behandelt dezelfde economische betekenis en ontwikkeling, maar dan op het vlak van economische sectoren (logies, horeca, detailhandel, entree en vervoer). In paragraaf 4.4. komt de ontwikkeling van de economische betekenis aan bod, paragraaf 4.5. besteedt aandacht aan de omvang van de werkgelegenheid ten opzichte van andere economische sectoren in de gemeente.

4.2. Economische betekenis per categorie

De economische betekenis van toerisme en recreatie is geraamd met behulp van het Impactmodel Vrijtijdssector van ZKA. Bijlage 2 bevat een korte beschrijving van de methodiek van het model. Bij de werkgelegenheid gaat het niet alleen om de werkgelegenheid die bij de bedrijven zelf wordt gecreëerd, maar ook om werkgelegenheid bij bedrijven die gelinkt zijn aan het toeristisch-recreatieve bedrijf, zoals de supermarkt waar de verblijfs gast de boodschappen doet, of het cateringbedrijf waar een hotel de inkoop doet voor de lunch.

Omvang toeristisch-recreatieve bestedingen gemeente Velsen ruim € 105 miljoen

In totaal genereren het dag- en verblijfstoerisme binnen de grenzen van Gemeente Velsen ruim € 105 miljoen. Tabel 4.1. toont de bestedingen en de werkgelegenheid per categorie, zoals eerder opgenomen in hoofdstukken 2 en 3. Ook is per categorie het aandeel in de totale bestedingen en werkgelegenheid getoond.

Tabel 4.1. Economische betekenis per categorie n.a.v. toerisme en recreatie gemeente Velsen (2016)

Categorie	Bestedingen (€)	Aandeel in totale bestedingen	Werkgelegenheid (FTE)	Aandeel in werkgelegenheid
Hotels standaard, middenklasse en luxe	€ 28.021.000	26%	332	24%
Bed and breakfasts	€ 430.000	0%	5	0%
Campings/Chalets/Jachthavens	€ 8.785.000	8%	107	7%
Strandhuisjes	€ 1.698.000	2%	19	1%
Totaal verblijfstoerisme	€ 38.968.000	37%	463	32%
Attracties, bezienswaardigheden en rondvaarten/-ritten	€ 1.763.000	2%	23	2%
Musea	€ 256.000	0%	3	0%
Sportieve leisure incl. golf	€ 26.378.000	25%	364	26%
Evenementen	€ 8.872.000	8%	120	9%
Natuurgerichte buitenrecreatie	€ 11.038.000	10%	173	12%
Strandbezoek	€ 18.203.000	17%	254	18%
Totaal dagtoerisme	€ 66.510.000	63%	937	68%
Totaal toeristisch-recreatief	€ 105.478.000	100%	1.400	100%

Opm.: alle bestedingen zijn afgerond op duizenden, aantallen en percentages tellen soms niet op door afronding

Dagtoerisme zorgt voor grootste economische betekenis

Het dagtoerisme is in Gemeente Velsen goed voor circa 63% van de totale bestedingen en bijna 70% van de werkgelegenheid. De meest belangrijke bezoekcategorie voor Gemeente Velsen is sportieve leisure (incl. golf).

Ondanks de daling aan bezoeken genereert sportieve leisure circa € 26 miljoen, of ongeveer 26% van de totale toeristisch-recreatieve bestedingen. Categorieën die meer bezoeken genereren, zoals

natuurgerichte buitenrecreatie en strandbezoek, blijven op het vlak van bestedingen achter, omdat de gemiddelde bestedingen per bezoek duidelijk lager zijn dan bij bijvoorbeeld sportieve leisure. Evenementen genereren relatief veel bestedingen per bezoek. Doorgaans besteden bezoekers van evenementen binnen de gemeente veel aan entree (circa € 30,- gemiddeld), en zijn ook de bestedingen aan horeca fors. De overige categorieën hebben een beperkte economische betekenis.

Hotelsector veruit het meest belangrijk in het verblijfstoerisme

De hotelsector is niet alleen wat betreft het aantal overnachtingen de meest belangrijke categorie binnen Gemeente Velsen, ook de economische betekenis is het grootst. Waren de overnachtingen in de hotelsector nog goed voor 60% van de totale overnachtingen in het verblijfstoerisme, de bestedingen zijn goed voor circa 72% van de bestedingen in verblijfstoerisme. Ook per persoon genereert de sector dus de hoogste bestedingen. De economische betekenis van bed and breakfasts en pensions is beperkt, gezien de beperkte omvang van de sector. De bestedingen per overnachting zijn echter wel hoog.

Werkgelegenheid n.a.v. toerisme en recreatie circa 1.400 FTE, of 1.850 tot 2.100 banen

De werkgelegenheid naar aanleiding van de bestedingen door verblijfgasten en dagrecreanten bedraagt circa 1.400 FTE. Omdat iedere FTE goed is voor ongeveer 1,3 tot 1,5 banen bedraagt de werkgelegenheid circa 1.850 tot 2.100 banen.

De bestedingen naar aanleiding van het dagtoerisme waren al hoger dan de bestedingen naar aanleiding van het verblijfstoerisme (37% versus 63%), maar qua werkgelegenheid is het verschil nog iets groter (32% versus 68%). Het betekent dat in Gemeente Velsen in het dagtoerisme relatief meer besteed wordt aan economische sectoren die relatief veel werkgelegenheid genereren.

4.3. Economische betekenis per sector

Meeste bestedingen komen terecht in horeca

De economische betekenis van toerisme en recreatie kan ook worden uitgedrukt in sectoren (logies, entree, horeca, detailhandel, vervoer, en overig). Tabel 4.2. toont de resultaten voor het jaar 2016. Ook hier is de werkgelegenheid, en het aandeel hierin, getoond.

Tabel 4.2. Economische betekenis per sector n.a.v. toerisme en recreatie gemeente Velsen (2016)

Sector	Bestedingen (€)	Aandeel in totale bestedingen	Werkgelegenheid (FTE)	Aandeel in werkgelegenheid
Logies	€ 17.187.000	16%	151	11%
Entree	€ 26.004.000	25%	251	18%
Horeca	€ 40.278.000	38%	442	32%
Detailhandel	€ 7.553.000	7%	38	3%
Vervoer	€ 14.457.000	14%	40	3%
Overig			86	6%
Directe werkgelegenheid			1.008	72%
Indirecte werkgelegenheid			393	28%
Totaal toeristisch-recreatief	€ 105.478.000	100%	1.400	100%

Opm.: alle bestedingen zijn afgerond op duizenden, bedragen tellen soms niet op door afronding

In totaal is 38% van de bestedingen voor horeca. Het effect van recreatie en toerisme op detailhandel blijft in Gemeente Velsen relatief beperkt, met 7%. Wat betreft werkgelegenheid zijn horeca, entree en logies ook de meest belangrijke sectoren. De sector vervoer genereert minder

werkgelegenheid dan op basis van de bestedingen te verwachten zou zijn. Veel van de bestedingen in deze sector lekken immers weg naar het buitenland. De bestedingen aan recreatie en toerisme leiden tot circa 1.008 FTE directe werkgelegenheid en ongeveer 393 FTE indirecte werkgelegenheid.

4.4. Ontwikkeling totale economische betekenis 2010 - 2016

Bestedingen met 8% gegroeid tussen 2010 en 2016

Tabel 4.3. laat de ontwikkeling van de bestedingen en werkgelegenheid (per categorie) zien voor de jaren 2010 en 2016¹¹.

Tabel 4.3. Ontwikkeling bestedingen 2010-2016 per categorie n.a.v. toerisme en recreatie gemeente Velsen

Categorie	2010	2016	% verandering	% jaarlijkse groei
Hotels standaard, middenklasse en luxe	€ 17.685.000	€ 28.021.000	58%	8%
Bed and breakfasts	€ 245.000	€ 430.000	76%	10%
Campings/Chalets/Jachthavens	€ 6.021.000	€ 8.785.000	46%	6%
Strandhuisjes	€ 1.467.000	€ 1.698.000	16%	2%
Totaal verblijfstoerisme	€ 25.418.000	€ 38.968.000	55%	8%
Attracties, bezienswaardigheden en rondvaarten/-ritten	€ 1.528.000	€ 1.763.000	15%	2%
Musea	€ 153.000	€ 256.000	67%	9%
Sportieve leisure incl. golf	€ 34.096.000	€ 26.378.000	-/-23%	-/-4%
Evenementen	€ 9.785.000	€ 8.872.000	-/-9%	-/-2%
Natuurgerichte buitenrecreatie	€ 12.692.000	€ 11.038.000	-/-13%	-/-2%
Strandbezoek	€ 14.260.000	€ 18.203.000	28%	4%
Totaal dagtoerisme	€ 72.514.000	€ 66.510.000	-/-8%	-/-1%
Totaal toeristisch-recreatief	€ 97.932.000	€ 105.478.000	8%	1%

Bovenstaande tabel toont dat de bestedingen in de afgelopen zes jaar in totaal met 8% gegroeid zijn. Dat betekent dat de jaarlijkse groei gemiddeld 1% bedroeg. Tussen de sectoren bestaan echter duidelijke verschillen:

- De omvang van de bestedingen van het verblijfstoerisme groeide sterk, met 55% in totaal of gemiddeld 8% per jaar. In elke sector was sprake van een stijging, maar de stijging in de hotelsector had het grootste effect, met een absolute stijging van circa € 8,5 miljoen. De forse stijging valt te verklaren aan de hand van het hogere aantal overnachtingen, maar ook door de stijging van bijvoorbeeld de logiesprijs. Per persoon per overnachting stegen de bestedingen hieraan naar bijna € 75,-. In lijn met landelijke trends realiseerde ook de B&B-sector een fikse stijging in de logiesprijs. De gestegen bestedingen in de kampeer- en jachthavensector zijn meer het gevolg van volumeveranderingen;
- Het dagtoerisme blijft de meest belangrijke categorie qua bestedingen, maar laat een dalende trend zien. Deze trend valt te verklaren aan de hand van het lagere bezoekaantal van een aantal dagtoeristische categorieën met een omvangrijk bestedingsprofiel. Voorbeelden zijn sportieve leisure (incl. golf) en evenementen. De daling aan bestedingen ten gevolge van evenementen werd beperkt door de stijging van het gewogen gemiddelde aan entreprijzen,

¹¹ In de bestedingsprofielen van 2010 zijn kleine correcties uitgevoerd. Zo zijn de bestedingen aan vervoer voor de categorie strandhuisjes hoger ingeschat. Ook zijn de bestedingen aan vervoer voor bijv. attracties en musea lager ingeschat gezien het veelal regionale karakter van het bezoek.

die voor een deel van de evenementen worden geheven. Hierdoor was uiteindelijk de bestedingsdaling van de categorie natuurgerichte buitenrecreatie hoger, puur vanwege de volumedaling die in bepaalde gebieden werd vastgesteld.

Totale werkgelegenheid n.a.v. toerisme en recreatie licht gegroeid

Aan de hand van de bestedingsontwikkeling kan ook de ontwikkeling van de werkgelegenheid worden geraamd. Tabel 4.4. laat de ontwikkeling in de totale verblijfstoeristische en dagtoeristische sector zien.

Tabel 4.4. Ontwikkeling werkgelegenheid 2010-2016 per categorie n.a.v. toerisme en recreatie gemeente Velsen

Categorie	2010	2016	% verandering	% jaarlijkse groei
Totaal verblijfstoerisme	323	463	43%	6%
Totaal dagtoerisme	1.032	937	-/9%	-/2%
Totaal toeristisch-recreatief	1.355	1.400	3%	1%

Opm.: aantallen tellen mogelijk niet op door afronding

Tussen 2010 en 2016 groeide de werkgelegenheid in de totale toeristisch-recreatieve sector met 45 FTE. Net als bij de ontwikkeling van de bestedingen zijn ook hier verschillen zichtbaar tussen het verblijfs- en dagtoerisme. De werkgelegenheid naar aanleiding van bestedingen in het verblijfstoerisme groeide met 43% (6% jaarlijks), terwijl de werkgelegenheid in het dagtoerisme met 9% (2% jaarlijks) afnam. Gezamenlijk blijft dan een kleine stijging over, van circa 3% (minder dan 1% jaarlijks).

Verschillen in groei tussen bestedingen en werkgelegenheid worden veroorzaakt door een veranderde arbeidsproductiviteit in de periode 2010-2016. Bestedingen groeien doorgaans sneller dan de werkgelegenheid; het aantal FTE per miljoen euro bestedingen neemt af door een toename in de arbeidsproductiviteit.

5. CONCLUSIES

Economische betekenis toerisme Velsen door € 100 miljoen grens heen.

Uit de voorgaande analyse blijkt een positieve ontwikkeling van het toerisme in Gemeente Velsen:

- De economische betekenis van toerisme bereikt de grens van circa € 100 miljoen en ging daar zelfs overheen. Met 8% groei in totaal (circa 1% per jaar gemiddeld) bleven de bestedingen in het toerisme in Gemeente Velsen, ondanks de economische crisis, groeien naar een bedrag van circa € 105 miljoen;
- Er zijn sterke verschillen tussen dag- en verblijfstoerisme. De economische betekenis van het verblijfstoerisme nam toe met 55%, een forse groei van gemiddeld 6% per jaar tussen 2010-2016. Dat had voor een groot deel te maken met de sterke groei van het aantal hotelovernachtingen. Met een groei van 47% overtrof deze groeivoet zelfs de groeivoet van het aantal hotelovernachtingen in de gemeente Amsterdam (44% tussen 2010-2016, bron: CBS). De groei zorgde in Gemeente Velsen voor circa 55.000 extra hotelovernachtingen en is veroorzaakt door zowel uitbreiding van het hotelaanbod als een hogere bezettingsgraad (nog hoger dan het provinciaal gemiddelde exclusief Amsterdam). De stijging van logiesprijzen zorgde zelfs voor een toename van 55% van de bestedingen door hotelgasten;
- Ook de bestedingen van kampeer- en bootgasten namen sterk toe. Hier valt de kwaliteitsverbetering van Droompark Buitenhuizen sterk op;
- Het dagtoerisme groeide qua bestedingen niet en daalde zelfs met 8%, met name veroorzaakt door de categorie sportieve leisure incl. golf die het aantal bezoekers sterk zag afnemen. Bezoek aan musea, attracties en het strand nam wel toe.

Verblijfstoerisme Velsen profiteert van stedenbezoek in omgeving

Doorgaans is er een relatie tussen groei van dagtoerisme en verblijfstoerisme. Als een regio veel aanleidingen en bezoekmotieven kent in het dagtoerisme, leidt dat doorgaans bij een deel van de gasten tot een verblijfsbezoek in de vorm van een weekendje weg of langer verblijf. Na analyse lijkt deze relatie in Gemeente Velsen niet sterk te zijn: de bestedingen in het verblijfstoerisme stijgen sterk terwijl het aantal dagbezoeken daalt. Uit de analyse kunnen we de belangrijkste verklaring hiervoor afleiden: van de dagbezoeken komen veel gasten uit de regio IJmond of de rest van Noord-Holland, waardoor bij deze groep een dagbezoek vanwege de korte afstand vaak niet tot een verblijf leidt. Het belangrijkste motief voor verblijfstoerisme blijkt strandbezoek, en ook stadsbezoek (bijvoorbeeld een bezoek aan Haarlem of Amsterdam) speelt een rol in de keuze voor Gemeente Velsen voor verblijfstoerisme. Een sterkere groei van het toerisme in Velsen vraagt meer bezoek van buiten de eigen regio en provincie en een combinatie van dagtoeristisch aanbod dat meer gasten kan verleiden tot een verblijfsbezoek (dus in plaats van een dag een weekend, midweek of week) draagt hieraan bij. Het Nationaal Park en Recreatiegebied Spaarnwoude zijn al twee sterke trekkers op het vlak van natuur en recreatie, elkweervoorzieningen kunnen bezoekers een reden bieden voor verlenging van het verblijf en ook het toeristisch seizoen verlengen. Een deel van de ondernemers geeft ook aan meer elkweervoorzieningen in Gemeente Velsen te wensen.

6. BIJLAGEN

6.1. Aanbieders toeristisch-recreatieve sector

Hotels standaard, middenklasse/luxe

- Apollo Hotel Seaport Beach IJmuiden
- Bastion Hotel Haarlem-Velsen
- Fletcher Hotel Spaarnwoude
- Het Bellhuisje
- Hotel Augusta
- Hotel De Weyman
- Hotel Landgoed Waterland
- Hotel Prinsenhof
- Hotel Rauw aan de Kade
- Hotel Royal
- Hotel Velsen
- Landgoed Duin & Kruidberg
- Seinpoststelling

Bed and breakfasts/Pensions

- B&B Bos Duin en Zee
- B&B Het Wellnest
- B&B Noordzee
- B&B Zanderij en More
- Gastenverblijf IJmuiden
- Herberg de IJmond
- Janet's Bed and Breakfast
- Villa Zomerdijk
- Vitamine Zee
- Woodside Lodge

Campings en/of chalet-/vakantiewoningparken

- Camping de Duindoorn
- Droompark Buitenhuisen
- Kampeerterrein Schoonenberg

Jachthavens

- Marina Seaport Beach IJmuiden
- Watersportvereniging IJmond

Strandhuisjes

- Strandvereniging De Schelp
- Strandvereniging De Zeemeeuwen
- Strandvereniging IJmuiderstrand

Attracties en bezienswaardigheden, inclusief rondvaart/-rit

- In het donker gezien
- Buitenplaats Beeckestijn
- Ruine van Brederode
- PBN Forteiland IJmuiden
- Corus Stoomtrein
- IJmuidense Rondvaartmaatschappij
- Raadhuis voor de Kunst

Musea

- Het Bunker Museum IJmuiden
- IJmuider Zee- en Havenmuseum
- Pieter Vermeulen Museum

Sportieve leisure, incl. golfbaan en kleine watersport

- Action Planet
- Hightide Surf & Food
- Ozlines
- Spaarnwoude Buitensport (Watergeus)/Step en Ko
- Seaside sports
- Paintball Spaarnwoude
- Sportvisserij IJmuiden
- SnowPlanet
- Outstanding Events
- PBN Beach Fun- Nova Zembla
- Openbare Golfbaan Spaarnwoude / Golfbaan Het Hoge Land Spaarnwoude BV

Evenementen (meer dan 5.000) bezoekers

- Dance Valley Festival
- Dutch Valley
- Kermis IJmuiden
- Koningsdag IJmuiden – Velsen
- Latin Village Festival
- Santpoortse feestweek
- Strong Viking Run (oktober)
- Zomerfestival
- Pinksterjaarmarkt
- Sintintocht IJmuiden

Natuurgebonden buitenrecreatie

- Nationaal Park Zuid-Kennemerland
- Recreatiegebied Spaarnwoude

Strandpaviljoens

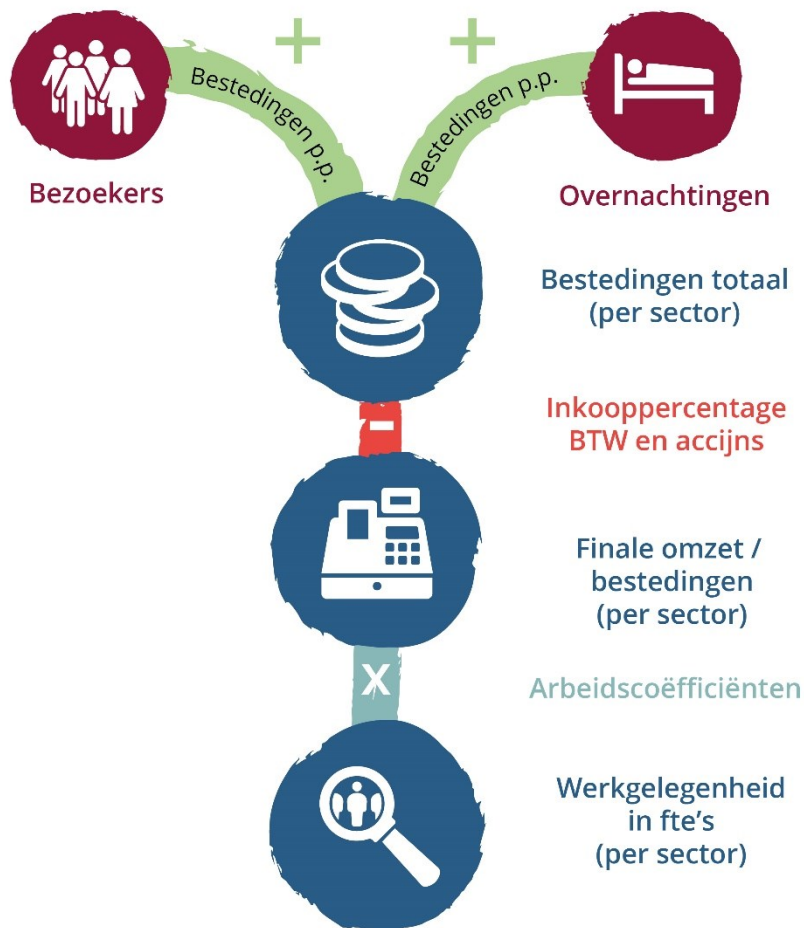
- Paviljoen Zilt aan Zee
- Strandpaviljoen Noordzee
- Strandpaviljoen Aloha

- Strandpaviljoen Timboektoe
- Paviljoen Zeezicht
- Strandpaviljoen Beach Inn
- Strandpaviljoen Zuidpier

6.2. Werkwijze impactraming

Voor de berekening van de economische impact van de toeristische sector in Gemeente Velsen is gebruik gemaakt van het Impactmodel Vrijtjidssector (weergegeven in onderstaande figuur). Dit model bepaalt aan de hand van het aantal overnachtingen /bezoekers en bijbehorende bestedingsprofielen zowel de bestedingen als ook de daaruit voortvloeiende directe en indirecte werkgelegenheid. Hierbij wordt geen rekening gehouden met een 'weglekeffect'.

Figuur 1 Impactmodel Vrijtjidssector

Input

In de Monitor Toerisme en Recreatie gemeente Velsen is een aantal categorieën onderscheiden, zoals hiervoor genoemd. Deze categorieën vormen een weerspiegeling van de toeristische en

recreatieve activiteiten in Gemeente Velsen. Globaal kunnen de toeristisch-recreatieve categorieën worden ingedeeld in:

- Verblijfstoerisme;
- Dagtoerisme.

Output

De resultaten van de berekeningen geven de betekenis van toerisme en recreatie weer, uitgedrukt in bestedingen (in Euro's) en werkgelegenheid (in Full Time Equivalenten). In het model wordt geen rekening gehouden met een 'weglekeffect' (bestedingen die buiten de regio worden gedaan). Het model geeft geen inzicht in kwalitatieve aspecten zoals de afgeleide en additionele economische betekenis van toerisme en recreatie ('spin off'), de kwaliteit van de werkgelegenheid, etc.

Bestedingen

De berekening van de bestedingen geschiedt op basis van gemiddelde bestedingen per persoon per overnachting of dagtocht. Bij de categorieën campings vast en watersport vast worden de bestedingen berekend op basis van een vast tarief per plaats per jaar.

De volgende categorieën worden onderscheiden in de bestedingen:

- Logies (verblijfskosten in logiesaccommodaties, exclusief horeca);
- Horeca;
- Detailhandel;
- Entree;
- Vervoer.

Werkgelegenheid

De werkgelegenheid kan worden berekend nadat de bestedingen per sector bekend zijn. Hiervoor worden de totale bestedingen (per sector) gecorrigeerd voor een tweetal effecten:

- De bestedingen zijn inclusief BTW en accijns. Omdat deze tarieven geen directe invloed hebben op de werkgelegenheid in de sector, vindt hiervoor een correctie plaats;
- Daarnaast vindt er een correctie plaats voor de inkoopcomponent. Het aandeel 'inkoop' van de sector levert immers geen werkgelegenheid in de desbetreffende sector maar genereert voornamelijk werkgelegenheid bij de groot- en tussenhandel en producenten van levensmiddelen en non-food (brandstof, e.d.). Deze werkgelegenheid is opgenomen als 'overig'.

Na het vaststellen van de directe werkgelegenheid, kan de indirecte werkgelegenheid worden bepaald. De indirecte werkgelegenheid is met name het gevolg van toeleveranties (productiemiddelen, bouwnijverheid, dienstverleners (banken, verzekeringsmaatschappijen, wasserij, etc.) die nodig zijn om de afzet in de diverse sectoren te kunnen realiseren. De indirecte werkgelegenheid wordt in zijn totaliteit, met behulp van een multiplier, bepaald. Deze werkgelegenheidsmultiplier bedraagt 1,39. Met andere woorden 1 FTE directe werkgelegenheid genereert 0,39 FTE indirecte werkgelegenheid.